
Step 1

PHONETICS:

The Kazakh Alphabet
Introduction to Unique Kazakh Sounds

CONVERSATION:

Greetings and Introductions

PHONETICS: The Kazakh Alphabet

The Kazakh alphabet contains 42 letters. These are given below in their correct order, which you should learn, as you will soon be looking up words in a dictionary. The second column describes the sound of each letter. Where possible, an *approximate* English equivalent is given. The letters marked with a star (*) only occur in words borrowed from the Russian language.

EXERCISE 1: PRONUNCIATION PRACTICE: THE KAZAKH ALPHABET

Listen and repeat:

<i>Letter</i>	<i>The sound it represents</i>	<i>Examples</i>
А а	like "a" in "father"	аң, апа, бала, алма, ал, бас
Ә ә	like "a" in "class"	ән, әнші, пән, тән, сән, мән
Б б	like "b" in "box"	бас, бал, бала, баба, бау, бауыр
*В в	like "v" in "vat"	ват, диван, Иван, Нева
Г г	like "g" in "get"	еге, егіз, неге, сегіз
Д д	like "d" in "desk"	доп, дала, дәрі, дәм, дәмхана
Ғ ғ	unique sound	аға, таға, баға сағат, тағат
Е е	like "e" in "met"	ел, ес, ек, ем, ер, ермек, еден
*Ё ё	like "yo" in "yolk"	ёлка, Пётр, Фёдор
Ж ж	like "zh" in "measure"	жал, жаз, жай, жан, жақсы, жаман
З з	like "z" in "zoo"	аз, таза, жаза, боза, маза, базар
И и	like "ee" in "need"	ти, тиме, и, ине, иін, киім
Й й	like "i" in "time" and "oi" in "coin"	май, шай, тай, сай, ой, қой, той
К к	like "k" in "key"	екі, ешкі, кен, кене, кесе
Қ қ	unique sound	ақ, қант, қара, қас, қасық, қала, тақта
Л л	like "l" in "like" (soft) or like "l" in "bottle" (hard)	лек, жел, кел, сәлем қала, тал, бал, мал, бала
М м	like "m" in "man"	мал, малшы, мен, емен, мол
Н н	like "n" in "not"	нан, жан, және, тана
Ң ң	like "ng" in "sing"	соң, тоң, мың, оң
О о	like "o" in "toe"	он, он, сот, отан отыз, тоты
Ө ө	like "u" in "burn"	өз, көз, көше, өте, бөлме
П п	like "p" in "apple"	пән, пәнде, есеп, септе
Р р	like "r" in "arrow"	қара, ара, тар, тара, тарақ
С с	like "s" in "miss"	іс, кес, кесе, есік, жас, қас, мас

Тт	like "t" in "take"	ат, тал, тас, тақта, от, Жат
У у	like "oo" in "pool"	су, у, уық, суық, қу, бу
Ұ ұ	like "u" in "bull"	ұл, ұн, ұлы, бұлт, ұлт, бұл
Ү ү	unique sound	үн, күн, түн, Жүн, үй, күл
*Ф ф	like "f" in "fit"	фонема, фонетика
Х х	like "h" in "hunting"	хат, хош, хал, халық
Һ	unique sound	қаһарман, қаһар
*Ц ц	like "ts" in "its"	Цой, центнер
*Ч ч	like "ch" in "chance"	Чапай, Чкалов
Ш ш	like "sh" in "ship"	шен, шеше, шекпен, ши, шол
*Щ щ	like "shsh"	кеще, Щорс i.e. double "sh"
*Ъ	no sound value	съез, съезі
Ы ы	unique sound	Жыл, ыс, ыдыс, қыс, мыс, Жұмыс
І і	like "i" in "tin"	ін, іс, кісі, ішік, есік
Ь	no sound value	июль, июнь, апрель
*Э э	like "e" in "mend"	Мэльс, элеватор
*Ю ю	like "yu" in "yule"	аю, қою, ою, жЖою, тою
Я я	like "ya" in "yarn"	ая, Жая, мая, таяқ, аяқ, саяқ

EXERCISE 2: PRONUNCIATION PRACTICE: UNIQUE KAZAKH LETTERS AND SOUNDS THEY REPRESENT

Listen to the tape and repeat:

<i>Letter</i>	<i>Examples</i>
Ә ә	ән, пән, сән, әнші, пәтер
Ғ ғ	аға, ағаш, қағаз, маған
Ң ң	Жаңа, таң, соң аң, қаңтар
Ө ө	өс, көл, бөлме, төбе, төр
Ұ ұ	ұл, ұн, ұлы, бұлт, бұл
Ү ү	күн, түн, күл, үлкен
Ы ы	Жыл, ыс, ыстық, қыс, батыр
Қ қ	ақ, қыс, қар, қол, қант, қалам
Һ	қаһарман, қаһар, Гауһар

LETTERS THAT MIGHT BE MISTAKEN FOR ENGLISH ONES

There are certain letters in the Kazakh alphabet, which can easily be confused with English letters. The following table illustrates differences between the two writing systems.

<i>Letter</i>	<i>Don't confuse with:</i>
В в	English B b. This letter is like the English "v" in "vat".
Ғ ғ	English F f. This letter is unique Kazakh sound.
Қ қ	English K k. This letter is unique Kazakh sound.
Н н	English H h. This letter is like the English "n" in "not".
Ң ң	English H h. This letter is unique Kazakh sound which is like the English "ng" is "sing".
Ө ө	English O o. This letter is unique Kazakh sound.
Р р	English P p. This letter is like the English "r".
С с	English C c. This letter is like the English "s".
У у	English Y y. This letter is like the English "oo" in "pool".
Ү ү	English Y y. This letter is unique Kazakh sound.
Ұ ұ	English Y y. This letter is unique Kazakh sound.
Х х	English X x. This letter is like the English "h" in "hunting".
Һ һ	English h. This letter is unique Kazakh sound.

EXERCISE 3: PRONUNCIATION PRACTICE: CONSONANTS

Listen and repeat:

<i>Consonant</i>	<i>Examples</i>
б	бас, бек, Браин, Британиях
в	Вашингтон, Виргиния, диван, Нева
г	неге, шеге, егеу, тегеш, Гватемала
ғ	ғасыр, ғалым, аға, жаға, Ғали
д	дос, доп, дәл, деу, Дувр
ж	Жас, жЖан, Жал, жЖая, Және, Жаман
з	зат, зор, езу, өзек, өзен
й	ай, тай, май, қой, жЖай, сай, лай
к	кес, кесе, есік, есім, кір, компьютер
л	ал, ала, бала, бал
м	мал, май, мен, мектеп, Манчестер
н	не, нан, ана, емен, неге, нар, Нева
ң	соң, таң, маң аң, тың, жаңғақ

п	апа, апар, перде, пышақ, пеш, Перу
р	ара, қара, ер, перде, ермек, Рейган
с	сақ, сан, Жас, Жастық, Жасық, мас, лас, Суез
т	ат, аң, тана, тақ, тас, тақта, төбе, төсек, қатты, Токио
ф	Уфа, фонема, фонетика, Финляндия
х	хана, асхана, дәмхана, кітапхана, жЖатақхана, Хамит, Ахмет
ц	центр, Цой
ш	шай, шаш, ақша, Шотландия
щ	кеще, Щорс

EXERCISE 4: PRONUNCIATION PRACTICE: VOWELS

Listen and repeat:

<i>Vowel</i>	<i>Examples</i>
а	ас, аса, ана, апа, ақ, бала, Африка
ә	ән, мән, әЖе, әке, Әнди
е	ес, есе, есек, есен, есік, есім
ё	Пётр, ёлка, ёЖоб
и	ине, киім, имек, Индия
о	ол, он, соң, тон, доп, қол
ө	өң, озі, көз, бөлме, төбе, төсек
у	бу, қу, су, суық, ту, тауық
ұ	ұл, ұлы, ұн, құн, құлын, бұл
ү	үн, түн, күн, күл, күл, үлкен, үй
ы	мынау, қыс, ыс, қымыз, қыз, ым
і	іс, тіл, ін, кілем, тілек
э	экватор, эксковатор
ю	ою, қою, сою, тою, кию, юпитер
я	жая, сая, мая, ая, аяқ, таяқ, саяқ, Ялта

EXERCISE 5: CONVERSATION ELEMENTS

Listen and repeat:

атым Майк [name is Mike]
 менің атым [my name]
 Менің атым - Майк [My name (is) Mike.]
 Сәлеметсіз бе? [How do you do?]
 қалай [how]
 халіңіз [your condition]
 Халіңіз қалай? [How are you?]

Хақсы [Good.]
Рахмет [Thank you]
Төрке шығыңыз [Be seated]
атыңыз кім? [name your]
сіздің [your-polite form]
Сіздің атыңыз кім? [What (is) your name?]

EXERCISE 6: PRONUNCIATION PRACTICE

Listen and repeat the following words noting the unique Kazakh sound:

- ә сәлем, сәлемет, сәлеметсіз бе?, халің, халіңіз (Note the "a" in the word "хал" is pronounced like "ә").
- ң менің, сенің, сіздің, атыңыз, атың, халің, халіңіз
- қ қалай, жЖақсы
- ө төр, төрге, төрге шығыңыз
- ғ шығыңыз, төрге шығыңыз

EXERCISE 7: CONVERSATION

Listen to the following dialogue:

Сәлеметсіз бе?
Сәлеметсіз бе?
Халіңіз қалай?
Рахмет. Жақсы. Сіздің халіңіз қалай? [How are you?]
Рахмет. Жақсы. Төрге шығыңыз.
Рахмет.
Менің атым Алма. Сіздің атыңыз кім?
Менің атым Майк.
Рахмет.

EXERCISE 8: TRANSLATION

Translate the dialogue in Exercise 7 into English using Exercise 5. Check your answers with the key.

EXERCISE 9: CONVERSATION PRACTICE

Listen to the dialogue in Exercise 7 and repeat.

EXERCISE 10: READING

Listen to the following dialogue. Then listen again and repeat after each line.

Сәлем! [Hi! or Hello! - familiar form, i.e only to your friend].
Сәлем! Хал қалай? [How are you - familiar form]
Рахмет. Жақсы.

EXERCISE 11

Memorize the dialogue given in Exercise 10.

Step 2

GRAMMAR:

Model 1. Мынау - парта.

Model 2. Мынау есік емес.

VOCABULARY:

The Classroom & School Supplies

EXERCISE 12: Model 1

Model 1: Мынау - парта.
This is a desk.

Listen. [Note that the dash is used to separate the subject (nouns, pronouns or demonstrative pronouns) from the nominal predicate. The dash approximates the auxiliary verb (e.g. "is") in English].

Мынау - парта	This is a desk.
Мынау - кабинет	This is a classroom.
Мынау - компьютер	This is a computer.
Мынау - стол	This is a table.
Мынау - тақта	This is a blackboard.
Мынау - бор	This is a chalk.
Анау - есік	This is a door.
Анау - терезе	This is a window.
Анау - еден	This is a floor.
Анау - шам	This is a light.
Анау - төбе	This is a ceiling
Анау - шүберек	This is an eraser (for blackboard).
Мынау - орындық	This is a chair.
Мынау - бұрыш	This is a corner.

EXERCISE 15: TRANSLATION

Read Exercise 14 and translate into English. Check your answers with the key.

EXERCISE 16: PRONUNCIATION PRACTICE

Listen and repeat the pronunciation of the following nouns for school supplies.

/қ/ қарындаш [pencil]
қалам [pencil]
қағаз [paper]
қаламсап [pen]
/ө/ сөмке [bag]
өшіргіш [eraser]
сөздік [dictionary]
/ғ/, /Ы/ СЫЗҒЫШ [ruler]

EXERCISE 17: COMPOSITION

Compose sentences with the nouns for school supplies (Exercise 16) using Model 1 (Exercise 12).

Model: Мынау - ...
Анау - ...

EXERCISE 18: TEXT #1: Model 2

Model 2: Мынау стол емес.
This is not a table
The negative word "not" is expressed with the word "емес" in Kazakh.

Read the following text.

Мынау - парта. Мынау стол емес. Мынау - есік. Мынау терезе емес. Мынау еден. Мынау төбе емес. Анау - шам. Анау бор емес. Мынау - шүберек. Мынау тақта емес.

EXERCISE 19

Read the following text and translate. Check your answers with the key.

Мынау - кітап. Мынау дәптер емес. Мынау - қалам. Мынау қаламсап емес. Мынау - қағаз. Мынау дәптер емес. Мынау - өшіргіш. Мынау сызғыш емес. Мынау - сөмке. Мынау сөздік емес. Мынау - қарындаш. Мынау қаламсап емес.

EXERCISE 20

Make the following sentences negative. Check your answers with the key.

Мынау - кабинет.
Мынау - компьютер.
Мынау - стол.
Анау - парта.
Анау - тақта.
Мынау - бор.
Мынау - шүберек.
Анау - терезе.
Анау - есік.
Анау - бұрыш.
Анау - төбе.
Мынау - еден.
Анау - шам.
Мынау - орындық

Step 3

GRAMMAR:

Model 3: Парта жЖақсы. [The desk is good.]

Model 4: Парта ескі емес. [The desk is not old.]

VOCABULARY: Simple Adjectives:

жЖақсы, Жаман, Жарық, каранғы,
Жаңа, ескі, таза,кір, аласа, биік

EXERCISE 21: Model 3

Model 3: Парта жақсы.
The desk is good.

Listen and compare. Note that if the subject is a noun and the predicate is an adjective, the dash is not used. The linking verb is understood.

Example: Парта Жақсы.
The desk [is] good.

Мынау - парта.	This is a desk.
Парта Жақсы.	The desk is good.
Мынау - стол.	This is a table.
Стол Жаман.	The table is bad.
Мынау - дәптер.	This is a notebook.
Дәптер Жаңа.	The notebook is new.
Мынау - өшіргіш.	This is an eraser.
Өшіргіш ескі.	The eraser is old.
Мынау - сөмке.	This is a bag.
Сөмке таза.	The bag is clean.
Мынау - шүберек.	This is an eraser.
Шүберек кір.	The eraser is dirty.
Мынау - кабинет.	This is a classroom.
Кабинет Жжарық.	The classroom is light.
Мынау - төбе.	This is the ceiling.
Төбе биік.	The ceiling is high.
Мынау - стол.	This is a table.
Стол аласа.	The table is low.

EXERCISE 22: PRONUNCIATION PRACTICE

Listen and repeat.

/к/ Жақсы [good]

EXERCISE 22: PRONUNCIATION PRACTICE

Listen and repeat.

/к/ Жақсы [good]

Парта Жақсы.

Кабинет Жақсы.

Терезе Жақсы.

Есік Ж!_

Есік Жақсы.

Еден Жақсы.

Жаман [bad]

Төбе Жаман.

Бұрыш Жаман.

Орындық Жаман.

Өшіргіш Жаман.

/ң/ Жаңа [new]

Сөздік Жаңа.

Сызғыш Жаңа.

Компьюе_

Компютер Жаңа.

/і/ ескі [old]

Дәптер ескі.

Кітап ескі.
 Өшіргіш ескі.
 кір [dirty]
 Кабинет кір.
 Тақта кір.
 Шүберек кір.
 Парта кір.
 Орындық кір.
 Стол кі_ _
 Стол кір.
 /з/ таза [clean]
 Сөмке таза.
 Дәптер таза.
 Терезе таза.
 Есік т!_!_
 Есік таза.
 Еден таза.
 Төбе таза.
 /қ/ жЖарық [light]
 Кабинет жЖарық.
 Терезе жЖарық.
 қараңғы [dark]
 Шам қараңғы.
 Кабинет қараңғы.
 аласа [low]
 Төбе аласа.
 Есік !
 Есік аласа.
 Парта аласа.
 Орындық аласа.
 Стол !
 Стол аласа.
 биік [high]
 Төбе биік.
 Есік биік. [The door is tall].
 Есік биік. [The door is tall].
 Парта биік.
 Орындық биік.
 Стал биік.

EXERCISE 23: SENTENCE COMPLETION

Fill in the blanks with appropriate adjectives: жЖақсы, Жаман, Жаңа, ескі, таза, кір, Жарық, қараңғы, аласа, биік. Check your answers with the key.

Кабинет _____	Кабинет _____
Төбе _____	Еден _____
Терезе _____	Есік _____
Тақта _____	Бор _____
Шүберек _____	Стол _____
Парта _____	Орындық _____
Бұрыш _____	Сөздік _____
Кітап _____	Қарындаш _____
Қаламсап _____	Қарындаш _____
Дәптер _____	Өшіргіш _____
Сізғыш _____	Сөмке _____
Қағаз _____	

EXERCISE 24: TRANSLATION

Read the following sentences and translate them into English. Check your answers with the key.

Компютер Жаңа. Төбе таза. Төбе биік.
Еден кір. Терезе таза. Терезе аласа.
Қарындаш жЖаман. Сөздік Жақсы. Сөмке ескі.
Кабинет Жарық.

EXERCISE 25: SENTENCE STRUCTURE

For each sentence in Exercise 24 underline the subject with a single line and the predicate with a double line. Check your answers with the key.

EXERCISE 26: TRANSLATION

Listen and translate. Check you answer with the key.

Example: дЗЈС ЖЗЗЗ. [The study is clean].
ЖЗЗЗ Қ [A clean study]
дЗЈС ЖЗЗЗ. is a sentence
ЖЗЗЗ Қ is a phrase

Компютер жаңа. жаңа компютер
Парта ескі. ескі парта
Төбе биік. биік төбе
Стол аласа. аласа стол
Еден кір. кір еден
Терезе таза. таза терезе
Есік Жаңа. Жаңа есік
Кабинет қараңғы. қараңғы кабинет
Шам Жарық. жЖарық шам

EXERCISE 27: TRANSFORMATION DRILL

Cover the right hand column and change the sentences in the left column into phrases. Then check your answer with the right column.

1.	1
2.	2
3.	3
4.	4
5.	5
6.	6
7.	7
8.	8
9.	9
10.	10

EXERCISE 28: Model 4

Model 4: Парта ескі емес.
The desk is not old.

Formation of negative sentences:

Кабинет Жарық. [The classroom is light.]
Кабинет Жарық емес. [The classroom is not light.]

Кабинет is the subject

Жарық is the predicate adjective

Емес is the negative word

Емес makes the whole sentence negative. The negative word емес follows the adjective.

Cover the right hand column and change the sentences in the left column negative sentences. Then check your answer with the right column.

1. Шам жарық.	1. Шам жарық емес.
2. Кабинет қараңғы.	2. Кабинет қараңғы емес.
3. Төбе биік.	3. Төбе биік емес.
4. Стол аласа.	4. Стол аласа емес.
5. Шүберек ескі.	5. Шүберек ескі емес.
6. Кабинет қараңғы.	6. Кабинет қараңғы емес.
7. Еден кір.	7. Еден кір емес.
8. Өшіргіш жаңа.	8. Өшіргіш жаңа емес.

EXERCISE 29: TRANSLATION

Translate the sentences in Exercise 28. Check your answers with the key.